

Ελάχιστη Βάση Εισαγωγής και Βιωσιμότητα του Τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας του ΕΛΜΕΠΑ

Κωνσταντίνος Παναγιωτάκης¹

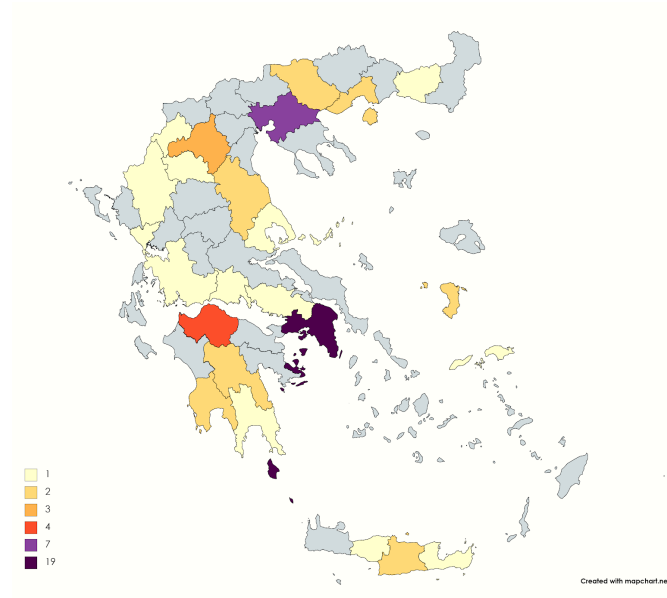
Η εφαρμογή της Ελάχιστης Βάσης Εισαγωγής (ΕΒΕ) αναμένεται να δημιουργήσει προβλήματα σε περιφερειακά Τμήματα που για λόγους αριστείας, υποδομών, εθνικούς και αναπτυξιακούς θα έπρεπε να υποστηριχθούν.

Η περίπτωση του Τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας

Το **Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας (ΔΕΤ)** στον Άγιο Νικόλαο είναι ανάμεσα σε αυτά που ίσως κινδυνεύουν με την εφαρμογή της ελάχιστης βάσης εισαγωγής (ΕΒΕ) [1]. Μάλιστα είναι ανάμεσα στα 40 Τμήματα με βάση εισαγωγής μικρότερη του 5 και οι λόγοι είναι ξεκάθαρα οικονομικής φύσεως όπως αναλύεται στο [1]. Πλέον λόγω της παρατεταμένης οικονομικής κρίσης, οι φοιτητές επιλέγουν με οικονομικά κριτήρια την σχολή τους (κοντά στο τόπο κατοικία τους) οπότε τα Τμήματα που δεν βρίσκονται σε μεγάλα αστικά κέντρα έχουν χαμηλή ζήτηση ανεξάρτητα από το επίπεδο των σπουδών που προσφέρουν [1].

Επιπλέον, στην Ελλάδα όπως φαίνεται και στον παρακάτω χάρτη υπάρχουν 60 Τμήματα Οικονομικής Κατεύθυνσης με πολύ μεγάλο αριθμό εισακτέων (της τάξης των 15000) και με τέτοια διασπορά ώστε να υπάρχει τουλάχιστον ένα σε κάθε νομό ή σε γειτονικό του. Άρα σχεδόν για κάθε υποψήφιο σε απόσταση στην πράξη το πολύ μιας ώρας από το τόπο μόνιμης κατοικίας του υπάρχει ένα Τμήμα Οικονομικής κατεύθυνσης.

¹Ο Δρ. Κωνσταντίνος Παναγιωτάκης είναι Αναπληρωτής Καθηγητής και Πρόεδρος του Τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου.

Εικόνα 1. Τα 60 Τμήματα οικονομικής κατεύθυνσης στην Ελλάδα.

Το Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου από την άλλη έχει σημαντικούς ακαδημαϊκούς λόγους να παραμείνει διότι η **βάση εισαγωγής του δεν αποτελεί ακαδημαϊκό κριτήριο και ο ρυθμός αποφοίτησης όπως θα φανεί παρακάτω θα βελτιωθεί**. Το **Τμήμα ΔΕΤ** καλύπτει όλα τα ακαδημαϊκά κριτήρια που μπορεί να ορίσει κάποιος

1. Σύγχρονο Πρόγραμμα Σπουδών με επαγγελματικές προοπτικές αποφοίτων [3]

- a. Το Τμήμα είναι βασισμένο στις σύγχρονες διεθνείς τάσεις της 4ης βιομηχανικής επανάστασης και του **ψηφιακού μετασχηματισμού** και θα διαθέτει τον Σεπτ. του 2021 μεταπτυχιακό με θέμα τον ψηφιακό μετασχηματισμό στη διοίκηση.
- b. 88% απορροφητικότητα στην αγορά εργασίας [2].

2. Υποδομές

- a. Διαθέσιμη έκταση άνω των 120 στρεμμάτων με κτιριακές εγκαταστάσεις 5.000 τ.μ..
- b. Εγκαταστάσεις
 - i. 6 Πλήρως εξοπλισμένα εργαστήρια με 130 ΗΥ και 8 αίθουσες θεωρητικής διδασκαλίας
 - ii. Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων 200 θέσεων
 - iii. Βιβλιοθήκη, Εστιατόριο, χώρος για φοιτητική εστία
 - iv. Κλειστό Γυμναστήριο, γήπεδο ποδοσφαίρου
 - v. Σύνδεση μέσω οπτικής ίνας με το Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας από το 2018.

3. Ερευνητικό Έργο - Αριστεία

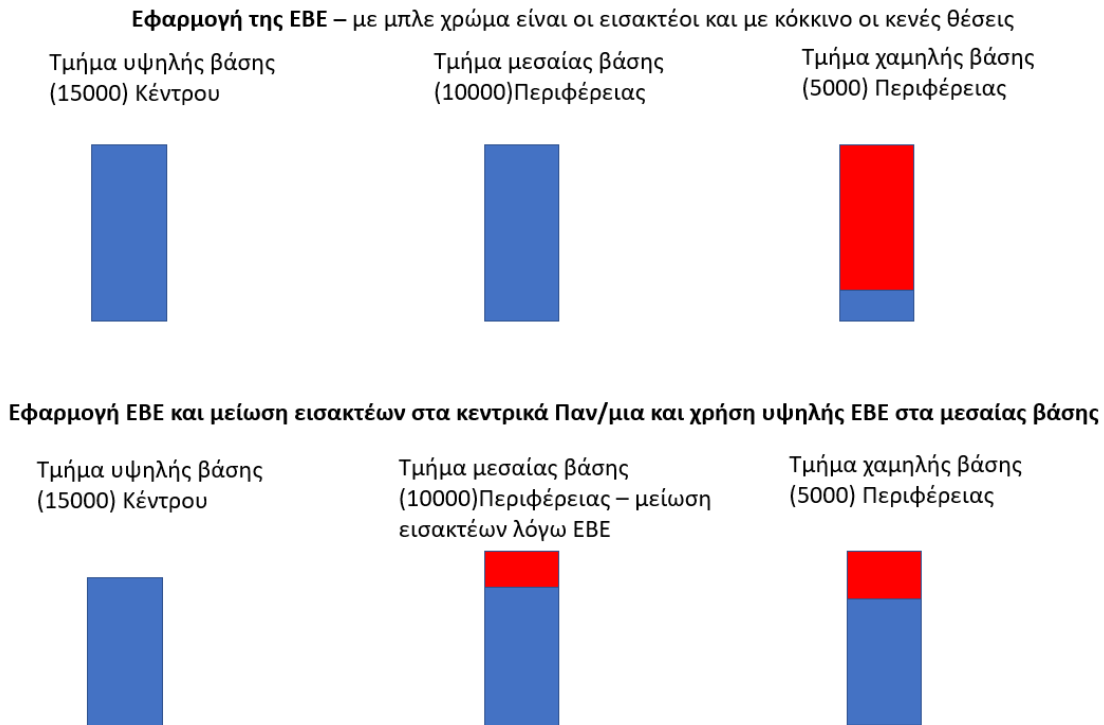
α. **2η θέση στην Ελλάδα** σε ερευνητικές επιδόσεις ανάμεσα στα 34 Περιφερειακά Τμήματα Οικονομικής Κατεύθυνσης [2]

Αναπτυξιακοί λόγοι

Ταυτόχρονα ο νομός Λασιθίου που διαθέτει μόλις 2 Τμήματα έναντι 32 στην υπόλοιπη Κρήτη, είναι ο μοναδικός με τάσεις μείωσης πληθυσμού στην Κρήτη εμφανίζοντας υστέρηση άνω του 5% από οποιοδήποτε άλλο νομό της Κρήτης. Επομένως υπάρχει και σοβαρός αναπτυξιακός λόγος για **να μην αποκλειστεί από το μηχανογραφικό του 2021 το Τμήμα ΔΕΤ**, αρκεί να αποδειχθεί η βιωσιμότητά του μετά την ΕΒΕ.

Επίσης, σε πρόσφατο άρθρο [4] ο ειδικός γραμματέας της ΟΛΜΕ έχει κάνει ειδική αναφορά στο Τμήμα ΔΕΤ στον Άγιο Νικόλαο, ότι αξίζει πραγματικά να συνεχίσει τη λειτουργία του.

Η Βιωσιμότητα του Τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας με την ΕΒΕ

Εικόνα 2. Το αποτέλεσμα της εφαρμογής της ΕΒΕ στους εισακτέους με τα σημερινά δεδομένα (αριστερά). Το αποτέλεσμα της εφαρμογής της ΕΒΕ στους εισακτέους με τα σημερινά δεδομένα λαμβάνοντας υπόψη μικρή μείωση εισακτέων στα κεντρικά Πανεπιστήμια και χρήση υψηλής ΕΒΕ στα Τμήματα μεσαίας βάσης (δεξιά).

Για να υπάρξει βιωσιμότητα του Τμήματος μετά την ΕΒΕ θα πρέπει να δέχεται σταθερά τουλάχιστον **80 εισαχθένους από ΓΕΛ**. Λαμβάνοντας υπόψη και τους εισακτέους από ΕΠΑΛ και τις υπόλοιπες κατηγορίες στο Τμήμα θα εισάγονται άνω των **100 εισακτέων**, οπότε θα είναι με βεβαιότητα βιώσιμο.

Σύμφωνα με τα περσινά δεδομένα, στο Τμήμα θα εισάγονταν μόλις 6 υποψήφιοι από ΓΕΛ (Εικόνα 1 αριστερά). Αυτό μπορεί να αλλάξει από την ανακατανομή των εισακτέων που ενδέχεται να προχωρήσει το Υπουργείο. Αν για παράδειγμα μειωθούν οι εισακτέοι **κατά 10% σε κεντρικά Πανεπιστημιακά Τμήματα** λόγω του φαινομένου της αλυσίδας (Εικόνα 2 δεξιά) αυτοί θα μεταφερθούν σε περιφερειακά με συνέπεια να κερδίσουν τελικά τα περιφερειακά Τμήματα όσους εισακτέους χάσουν τα κεντρικά. Ταυτόχρονα πολλά περιφερειακά Πανεπιστημιακά Τμήματα που έχουν μεσαία βάση εισαγωγής π.χ. της τάξης των 10000 μορίων θα χρησιμοποιήσουν το εργαλείο της ΕΒΕ με συντελεστή άνω του 1.0 για να μειώσουν τον αριθμό των εισακτέων τους. Ο λόγος που προχωράνε τα Τμήματα αυτά σε μείωση εισακτέων είναι για να βελτιώσουν την ποιότητα εκπαίδευσης που παρέχουν στους φοιτητές, διότι δεν διαθέτουν τις υποδομές και το προσωπικό για να εκπαιδεύσουν τον μεγάλο όγκο φοιτητών που δέχονται. Αξίζει να σημειωθεί η αναλογία φοιτητών ανά μέλος ΔΕΠ στην Ελλάδα είναι 3 φορές μεγαλύτερη από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 28 χωρών, που συνδέεται άμεσα με την ποιότητα σπουδών στα Ελληνικά Πανεπιστήμια.

Στην Εικόνα 2 δεξιά απεικονίζεται το φαινόμενο της αλυσίδας και η σημαντική αύξηση του αριθμού των εισακτέων που μπορεί να προκαλέσει στα Τμήματα με χαμηλές βάσεις εισαγωγής.

Για την περίπτωση του Τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας του ΕΛΜΕΠΑ, σε επίπεδο Κρήτης το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουρισμού που δέχεται 300 εισακτέους ορίζει βάση εισαγωγής το 0.9 ώστε να μειώσει τον αριθμό των εισακτέων σε επίπεδα που μπορεί να εκπαιδεύσει. Συνέπεια αυτού είναι όσοι φοιτητές γράψουν από 0.8 μέχρι 0.9 του μέσου όρου εφόσον ενδιαφέρονται για σπουδές στην κατεύθυνση της διοίκησης για να παραμείνουν στην Κρήτη θα επιλέξουν ως μοναδική επιλογή το Τμήμα ΔΕΤ στον Άγιο Νικόλαο, που αντιστοιχεί σε ένα παράθυρο 1000 μορίων ή σε έναν αριθμό μαθητών της τάξης των 100 υποψήφιων φοιτητών από ΓΕΛ στην Κρήτη και στο 4ο επιστημονικό πεδίο.

Ταυτόχρονα το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο για να στηρίξει αξιόλογα Τμήματα που δεν διαθέτουν επαρκείς συνθήκες φοιτητικής μέριμνας σε Χανιά, Ρέθυμνο και Άγιο Νικόλαο έχει αποφασίσει να δώσει **10 ανταποδοτικές υποτροφίες** σε κάθε Τμήμα για τους 10 πρώτους εισαχθένους τους αρκεί να έχουν ξεπεράσει τα 10000 μόρια, που μπορεί να τους ακολουθήσει ακόμα και το σύνολο των σπουδών τους. Η βελτίωση της φοιτητικής μέριμνας με τον τρόπο αυτό θα βοηθήσει σημαντικά στην προσέλκυση πολύ περισσότερων υποψηφίων φοιτητών. Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω, είναι σχεδόν μαθηματικά βέβαιο πως το

Τμήμα θα είναι βιώσιμο και μετά την εφαρμογή της ΕΒΕ, ίσως ακόμα και αν δεν έχουμε μείωση εισακτέων στα κεντρικά Πανεπιστήμια.

Ρυθμός αποφοίτησης ανά έτος

Ένας άλλος παράγοντας βιωσιμότητας αφορά τον αριθμό αποφοίτων ανά έτος. Στο Τμήμα ΔΕΤ ο αριθμός αυτός λόγω του νόμου 4610/2019 έχει μειωθεί το τελευταίο διάστημα (Πίνακας 1), διότι μεγάλος αριθμός αποφοίτων επιλέγει να συνεχίσει τις σπουδές του στο Πανεπιστήμιο και να μην λάβει το πτυχίο του ΤΕΙ. Επίσης, το Τμήμα προέρχεται από το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του πρώην ΤΕΙ Κρήτης με έναρξη λειτουργίας το 2013, άρα οφείλουμε να μετράμε το ρυθμό αυτόν αφού περάσουν $n+2$ έτη λειτουργίας του όπως φαίνεται στον παρακάτω Πίνακα 1. Με βάση τα δεδομένα του Τμήματος αλλά και την βελτίωση του επιπέδου των φοιτητών λόγω της ΕΒΕ, όταν σταθεροποιηθεί η διαδικασία αυτή, ο αριθμός των αποφοίτων ανά έτος μας θεωρούμε πως ξεπερνάει σταθερά τους 70 ανά έτος με αυξητική τάση, αριθμός που το καθιστά επίσης βιώσιμο.

Αν λάβουμε επίσης υπόψη το γεγονός πως πριν την ΕΒΕ εισάγονταν στο Τμήμα φοιτητές με πολύ χαμηλή βάση εισαγωγής και ποσοστό (της τάξης του 50%), δεν ερχόταν καθόλου στο Τμήμα και πραγματοποιούσε μόνο εγγραφή, το **24%** του ρυθμού αποφοίτησης του Τμήματος, σύμφωνα με τα δεδομένα του Υπουργείου, θα μπορέσει να ξεπεράσει το **50%** και να προσεγγίσει ακόμα και τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο. Διότι πλέον το Τμήμα θα δέχεται υψηλότερου επιπέδου φοιτητές και αναμένουμε πολλοί περισσότεροι από τους οποίους θα έρχονται από κοντά για να σπουδάσουν αλλά και θα έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους.

ΈΤΟΣ	ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΙ
2019	49
2020	29

Πίνακας 1. Απόφοιτοι ανά έτος για το Τμήμα ΔΕΤ από το 2019

Αναφορές

[1] Κωνσταντίνος Παναγιωτάκης, **Η Βάση Εισαγωγής και η Μείωση Εισακτέων στα Ελληνικά Πανεπιστήμια**, Δεκ. 2020.

[2] Κωνσταντίνος Παναγιωτάκης, Ιωάννης Φανουργιάκης και Ιωσήφ Κωνσταντουράκης, **Ερευνητικές Επιδόσεις Περιφερειακών Πανεπιστημιακών Τμημάτων Οικονομικής Κατεύθυνσης**, 2020.

[3] Μαρία Μαρκάκη και Κωνσταντίνος Παναγιωτάκης, **Έρευνα Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αποφοίτων 2019**.

[4] Ανδρέας Παπαδαντωνάκης, **Πανεπιστήμια : Ποια τμήματα ΑΕΙ κινδυνεύουν να μείνουν χωρίς εισακτέους**, 2021.